

Đẩy nhanh tiến độ và nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ, công chức

■ T. S TRẦN QUANG MINH - Th.s NGUYỄN XUÂN BÌNH

Trong hai ngày, 19 và 20 tháng 8 năm 2004, tại thành phố Hồ Chí Minh, Bộ Nội vụ đã tổ chức

ương Đảng, Bộ trưởng Bộ Nội vụ đã tham dự, chủ trì và kết luận Hội nghị.

Hội nghị sơ kết 3 năm thực hiện Quyết định số 74/TTg của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức giai đoạn 2001 - 2005. Hơn 400 đại biểu đại diện Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Học viện Hành chính quốc gia, Sở Nội vụ các tỉnh thành phố trực thuộc trung ương, Vụ Tổ chức, cán bộ các bộ, ngành trung ương và các Trường chính trị các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, Trung tâm đào tạo, bồi dưỡng cán bộ các bộ, ngành Trung ương trong cả nước đã tham dự Hội nghị.

Đồng chí Đỗ Quang Trung, Ủy viên Trung

Phát biểu với báo chí Bộ trưởng Đỗ Quang Trung nhấn mạnh:

"Quyết định số 74/QĐ-TTg ngày 7/5/2002 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức giai đoạn 2001-2005 đã được triển khai thực hiện 3 năm qua. Có thể nói rằng, việc thực hiện Quyết định này của Thủ tướng Chính phủ đã góp phần quan trọng nâng cao một bước kiến thức cho đội ngũ cán bộ, công chức. Đó là kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ; kỹ năng quản lý, điều hành và trình độ về lý luận chính trị. Điều đó góp phần nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức. Qua báo cáo của các bộ, ngành và địa phương kết quả đạt được là khá khả quan. Về cơ bản, chúng ta đã xoá được "3 món nợ" trong quá trình chuẩn hoá đội ngũ cán bộ, công chức. Đó là "nợ" trình độ đại học, "nợ" về kiến thức quản lý hành chính và "nợ" về trình độ lý luận chính trị. Đây là một thành tựu quan trọng".

Đồng chí Nguyễn Ngọc Hiến, Thứ trưởng Bộ Nội vụ, Giám đốc Học viện Hành chính Quốc gia và đồng chí Huỳnh Thị Nhân, Thứ trưởng Bộ Tài chính đã tham dự và phát biểu ý kiến.

Hội nghị đã nghe 3 Báo cáo quan trọng của Bộ Nội vụ, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Học viện Hành chính quốc gia và 12 phát biểu tham luận của đại diện các bộ, ngành, địa phương.

Các báo cáo và phát biểu tham luận

đã tập trung làm rõ vị trí, vai trò quan trọng của công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức. Đây là một công tác quan trọng luôn được Đảng và nhà nước ta

quan tâm, thực hiện. Ngay từ những ngày đầu xây dựng chính quyền cách mạng, Bác Hồ đã chỉ rõ sự cần thiết phải đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức thực sự có năng lực đáp ứng yêu cầu, tính chất mới của công việc trong một xã hội mới và phải thực sự là những công bộc của dân.

Từ khi đất nước thực hiện công cuộc đổi mới, yêu cầu đào tạo, bồi dưỡng để xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức đáp ứng yêu cầu chuyển đổi cơ chế quản lý càng trở nên cấp bách. Nghị quyết TW 8 (khoá VII) đã đề ra mục tiêu cải cách nền hành chính nhà nước, trong đó vấn đề đào tạo, bồi dưỡng xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức là một trong những nhiệm vụ trọng tâm. Đặc biệt, Chiến lược cán bộ, thời kỳ công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước mà Nghị quyết TW 3 (khoá VIII) đề ra, đã chỉ rõ: học tập là quyền lợi và nghĩa vụ của cán bộ, công chức: "Mọi cán bộ, công chức phải có kế hoạch thường xuyên học tập nâng cao trình độ lý luận chính trị, chuyên môn và năng lực hoạt động thực tiễn, bồi dưỡng đạo đức cách mạng".

Thực hiện chủ trương của Đảng, trong thời gian qua, Chính phủ đã xây dựng và ban hành nhiều văn bản quy phạm pháp luật quan trọng nhằm đẩy mạnh hoạt động đào tạo, bồi dưỡng xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức đủ phẩm chất và năng lực đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ cách mạng trong giai đoạn mới. Quyết định số 74/2001/QĐ-TTg ngày 7 tháng 5 năm 2001 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức giai đoạn 2001-2005 là một trong những văn bản quan trọng đó.

Đánh giá tình hình, kết quả thực hiện Quyết định của Thủ tướng Chính phủ giai đoạn 2001-2003, các đại biểu nhất trí với đánh giá của Bộ Nội vụ. Trong đó khẳng định những việc đã làm được trong hơn 3 năm qua là:

- Về mặt nhận thức và quán triệt triển khai Quyết định số 74 của Thủ tướng Chính phủ, đại bộ phận các Bộ, ngành và địa phương đã có nhận thức đầy đủ và triển khai thực hiện Quyết định của Thủ tướng Chính phủ một cách chu đáo và kịp thời. Cụ thể là, sau khi có Quyết định của Thủ tướng Chính phủ, hầu hết các Bộ, ngành và địa phương đã có sự chỉ đạo kịp thời các đơn vị chức năng tổ chức nghiên cứu, tham mưu đề xuất cho Lãnh đạo các Bộ, ngành, Ủy ban nhân dân các tỉnh và thành phố kế hoạch tổ chức thực hiện. Trên cơ sở ý kiến tham mưu của Vụ tổ chức - cán bộ các Bộ, ngành, Ban Tổ chức chính quyền (nay là Sở Nội vụ) các tỉnh, thành phố, nhiều Bộ, ngành, nhiều địa phương đã ra Nghị

quyết để triển khai thực hiện Kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức giai đoạn 2001-2005.

- Việc lập quy hoạch, kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức giai đoạn 2001-2005 và tổ chức sơ kết 3 năm thực hiện theo quy định tại Quyết định của Thủ tướng Chính phủ được các Bộ, ngành và địa phương thực hiện nghiêm túc. Hầu hết các Bộ, ngành và địa phương đã xây dựng Kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức giai đoạn 2001 - 2005 và tiến hành sơ kết 3 năm thực hiện Quyết định của Thủ tướng Chính phủ với các hình thức khác nhau. Tính đến nay có 63/64 tỉnh, thành phố và 52/58 đầu mối nhận chỉ tiêu kinh phí đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức ở trung ương gửi Báo cáo sơ kết 3 năm thực hiện Quyết định số 74/QĐ-TTg về Bộ Nội vụ theo quy định. Như vậy, có thể khẳng định, rằng Kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức giai đoạn 2001-2005 đã được các Bộ, ngành và địa phương nhận thức một cách đầy đủ và đúng với vai trò của nó. Công tác lập quy hoạch và kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng được triển khai xây dựng một cách nghiêm túc, kịp thời. Có những Bộ, ngành và địa phương thực hiện rất có bài bản và kế hoạch, như Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, tỉnh Nghệ An, thành phố Đà Nẵng.v.v. Xuất phát từ việc nhận thức một cách đầy đủ Quyết định của Thủ tướng Chính phủ, việc xây dựng quy hoạch, kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng một cách cụ thể, kịp thời đã tạo tiền đề cho các Bộ, ngành và địa phương tổ chức thực hiện tốt các Kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức giai đoạn 2001-2005.

- Việc xây dựng các văn bản quy phạm pháp luật điều chỉnh các mối quan hệ trong hoạt động đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức được Quyết định số 74/QĐ-TTg xem như là một trong những giải pháp thực hiện Kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức giai đoạn 2001-2005, nói riêng và tạo cơ sở pháp lý cho hoạt động đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức về lâu dài, nói chung. Phần lớn nội dung này được Thủ tướng giao cho Ban Tổ chức - cán bộ Chính phủ (nay là Bộ Nội vụ) với chức năng là đầu mối quản lý nhà nước về công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức thực hiện. Sau 3 năm thực hiện Quyết định của Thủ tướng Chính phủ, đến nay có 8 (tám) văn bản được ban hành. Có thể nói, các văn bản xây dựng và ban hành trong 3 năm qua không nhiều, nhưng bước đầu, nó đã tạo lập được cơ sở pháp lý cơ bản để đẩy mạnh công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức và đặt cơ sở cho việc xây dựng và ban hành các văn bản khác trong những năm tiếp theo.

Về hoạt động biên soạn chương trình, giáo trình, tài liệu và đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giảng viên, trong 3 năm qua, thực hiện Quyết định của Thủ tướng Chính phủ, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, Học viện Hành chính Quốc gia đã tiến hành rà soát, biên soạn lại và cập nhật hệ thống chương trình, giáo trình đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức. Học viện Hành chính Quốc gia đã biên soạn lại các chương trình, giáo trình đào tạo, bồi dưỡng công chức ngạch chuyên viên, công chức ngạch chuyên viên chính; chương trình, tài liệu bồi dưỡng cán bộ chính quyền cơ sở; đang tiến hành biên soạn chương trình, tài liệu đào tạo tiền công vụ; chương trình, giáo trình đào tạo trung cấp hành chính.v.v. Đặc biệt, hiện nay Học viện đang tiến hành xây dựng hệ thống chương trình, tài liệu bồi dưỡng theo chức danh. Đây là một trong những bước chuẩn bị quan trọng cho việc chuyển hướng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức trong những năm tới.

Bên cạnh đó, hoạt động đào tạo, bồi dưỡng xây dựng đội ngũ giảng viên cũng đang được hai Học viện đẩy mạnh theo hai hướng: một là, đào tạo, bồi dưỡng xây dựng và nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên của hai Học viện; hai là, nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên của các trường chính trị cấp tỉnh, các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức của các Bộ, ngành. Hiện nay, Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, Học viện Hành chính Quốc gia đang chuẩn bị các điều kiện cần thiết để triển khai thực hiện Quyết định số 28 và số 51 của Bộ trưởng Bộ Nội vụ về việc phê duyệt Kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng giảng viên quản lý nhà nước và giảng viên lý luận chính trị đến năm 2010.

Về kết quả đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức 3 năm 2001-2003,

Thực hiện Quyết định của Thủ tướng Chính phủ, trong 3 năm 2001-2003 tổng số cán bộ, công chức được đào tạo, bồi dưỡng của 63/64 tỉnh, thành phố và 52/60 đầu mối Bộ, ngành trung ương là gần 1.213.000 lượt người (các số liệu lấy tròn số), trong đó khối Bộ, ngành là 238.000 lượt người và địa phương là 975.000 lượt người. Trong số 1.213.000 lượt người được đào tạo, bồi dưỡng trong 3 năm, số lượt người được đào tạo, bồi dưỡng kiến thức về lý luận chính trị, quản lý nhà nước và chuyên môn nghiệp vụ là 1.128.000 lượt người; trong đó, số lượt người được đào tạo về 3 nội dung nói trên là 195.000 và số lượt người được bồi dưỡng là 933.000.

Bên cạnh những kết quả đã đạt được trong 3 năm thực hiện Quyết định số 74 của Thủ tướng Chính phủ như đã nêu ở trên, Báo cáo của Bộ Nội vụ và tham luận của các đại biểu đã tập trung làm rõ những việc chưa làm được hoặc

làm chưa tốt trong quá trình triển khai thực hiện Quyết định của Thủ tướng Chính phủ. Cụ thể là:

- Điểm yếu nhất trong công tác đào tạo, bồi dưỡng của các Bộ, ngành và địa phương hiện nay là tính quy hoạch chưa cao; đào tạo, bồi dưỡng chưa thực sự gắn với sử dụng. Số liệu thống kê cho thấy số lượt cán bộ, công chức được cử đi đào tạo, bồi dưỡng hàng năm nhiều, nhưng số nợ tiêu chuẩn vẫn còn khá lớn. Điều tương tự cũng xảy ra trong đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức cơ sở. Hiện tại, nhiều địa phương số công chức chuyên môn được đào tạo trong 3 năm qua theo Quyết định số 74 của Thủ tướng Chính phủ rất nhiều, nhưng khi đi học về lại không bố trí được công việc. Điều này phản ánh một thực tế là việc cử công chức đi học nhiều lúc không theo quy hoạch; đào tạo, bồi dưỡng đôi lúc còn tràn lan, chạy theo số lượng; sở thích của cán bộ, công chức.

- Một số ít Bộ, ngành và địa phương chưa thực sự quan tâm đến việc xây dựng và củng cố cơ sở đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức của Bộ, ngành và địa phương mình. Quyết định của Thủ tướng Chính phủ đã chỉ rõ các Bộ, ngành, địa phương phải "dành một khoản kinh phí thích hợp từ ngân sách nhà nước cấp để đầu tư xây dựng cơ sở vật chất cho cơ sở đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức thuộc quyền quản lý", nhưng không phải Bộ, ngành, địa phương nào cũng làm và đã làm được. Điều đặc biệt cần chú ý ở đây là có những Bộ, ngành chưa nhận thức hết được vai trò và tầm quan trọng của các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng, cho nên trong thời gian qua, khi sắp xếp lại tổ chức bộ máy của các Bộ, một số Bộ đã không đặt cơ sở đào tạo, bồi dưỡng của Bộ, ngành mình đúng với vai trò, vị trí của nó.

- Sự phối hợp giữa các đơn vị chức năng thực hiện nhiệm vụ quản lý và với cơ sở đào tạo ở một số Bộ, ngành và địa phương chưa thật sự chặt chẽ và hiệu quả chưa cao. Trước hết, về sự phối hợp giữa các đơn vị chức năng quản lý công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức. Thực tế cho thấy ở một số địa phương sự phối hợp giữa Ban Tổ chức tỉnh uỷ và Ban Tổ chức chính quyền (nay là Sở Nội vụ) trong việc xây dựng quy hoạch đào tạo cán bộ còn lỏng lẻo, chưa thành một kế hoạch chung của địa phương. Một số Sở Nội vụ không quản lý được việc sử dụng chỉ tiêu đào tạo do sự phối hợp với Sở Tài chính, Sở Kế hoạch và Đầu tư chưa tốt.

- Chưa triển khai việc nghiên cứu sắp xếp tổ chức và đổi mới cơ chế hoạt động của các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, nhất là đối với các trường Bộ, ngành. Thực tế cho thấy các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, nhất là các trường Bộ, ngành hiện nay rất đa dạng, luôn

thay đổi và gặp rất nhiều khó khăn trong việc thực hiện chức năng và nhiệm vụ được giao. Cần phải nhanh chóng thống nhất quan điểm, chủ trương và biện pháp để củng cố, xây dựng và phát triển hệ thống các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng này.

- Công tác kiểm tra, đôn đốc các Bộ, ngành và địa phương tổ chức triển khai thực hiện Quyết định của Thủ tướng Chính phủ có lúc chưa được kịp thời và thường xuyên.

- Nội dung các chương trình đào tạo, bồi dưỡng cho các đối tượng cán bộ, công chức còn trùng lặp nhiều. Sự trùng lặp về nội dung có trong các hệ thống giáo trình, tài liệu đào tạo, bồi dưỡng khác nhau và có trong nội dung của cùng một hệ thống giáo trình. Sự khác biệt về cấp độ kiến thức và kỹ năng trong từng loại giáo trình, tài liệu chưa được thể hiện rõ. Bên cạnh đó, các chương trình đào tạo hiện đang nặng về lý thuyết; yếu về kỹ năng thực hành, tác nghiệp.

- Về việc thực hiện đào tạo tiến công vụ và đào tạo, bồi dưỡng trước khi đề bạt, bổ nhiệm. Yêu cầu thực hiện đào tạo tiến công vụ và đào tạo, bồi dưỡng trước khi đề bạt, bổ nhiệm cho cán bộ, công chức là những hướng đào tạo, bồi dưỡng mới được đề cập trong Quyết định số 74/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ. Tuy nhiên, nhìn chung, nội dung này chưa được các Bộ, ngành và địa phương thực hiện. Một số ít các Bộ, ngành địa phương có tổ chức đào tạo cho các đối tượng trước khi thi tuyển dụng hoặc các hình thức đào tạo khác, nhưng thực chất đó chưa phải là đào tạo tiến công vụ như quy định tại Quyết định của Thủ tướng Chính phủ.

Tại Hội nghị này, các đại biểu cũng đã thẳng thắn phân tích nguyên nhân của những kết quả và tồn tại trong quá trình thực hiện Quyết định của Thủ tướng Chính phủ. Đó là được sự quan tâm, chỉ đạo sâu sát của các cấp ủy Đảng và Chính quyền. Thực hiện Quyết định của Thủ tướng Chính phủ, nhiều Nghị quyết và Quyết định quan trọng của các Bộ, ngành và địa phương đã được xây dựng và ban hành trong một thời gian ngắn đã tạo nên một sự chuyển biến khá đồng bộ và vững chắc trong việc tổ chức thực hiện Kế hoạch đã đề ra. Bên cạnh đó là sự cố gắng, chủ động và sáng tạo của Vụ Tổ chức - cán bộ, các Bộ, ngành, Sở Nội vụ các tỉnh, thành phố, của các cơ quan quản lý cũng như của các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng trong việc tổ chức triển khai thực hiện các nhiệm vụ được giao. Nhiều Bộ, ngành và địa phương, như Bộ Y tế, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Thành phố Hồ Chí Minh, thành phố Đà Nẵng .v.v. đã chủ động thành lập Hội đồng, Ban chỉ đạo thực hiện công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức; xây

dựng quy hoạch, kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng cụ thể, kịp thời. Bên cạnh đó, sự phối hợp giữa hệ thống cơ quan quản lý, giữa các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng và sự phối hợp có hiệu quả giữa các cơ quan này đã đem lại những kết quả tích cực trong việc thực hiện các nhiệm vụ mà Thủ tướng Chính phủ giao cho.

Mặt khác, một số Bộ, ngành và địa phương chưa thật sự quan tâm đến công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức; việc chỉ đạo triển khai thực hiện Quyết định của Thủ tướng chưa có tính chiến lược; chưa đầu tư chiều sâu cho công tác đào tạo, bồi dưỡng. Năng lực của đội ngũ cán bộ, công chức làm công tác đào tạo, bồi dưỡng còn hạn chế. Năng lực hạn chế đã dẫn đến việc tham mưu chưa tốt trong công tác xây dựng quy hoạch, kế hoạch, trong việc nghiên cứu đề xuất lãnh đạo ra chính sách, quyết định cụ thể; tổ chức triển khai thực hiện Kế hoạch còn gặp nhiều lúng túng. Cá biệt, còn có hiện tượng thiếu trách nhiệm trong việc thực hiện Quyết định của Thủ tướng Chính phủ, như không xây dựng kế hoạch, không xây dựng báo cáo sơ kết 3 năm thực hiện Quyết định của Thủ tướng... Bên cạnh đó cũng có một thực tế là một số nhiệm vụ được giao có nội dung mới; trước đây chúng ta chưa từng triển khai và do đó, cũng chưa có kinh nghiệm nên việc thực hiện bị chậm, như nhiệm vụ đào tạo tiến công vụ, tổ chức đào tạo, bồi dưỡng trước khi được đề bạt, bổ nhiệm.v.v.

Kết luận Hội nghị, Bộ trưởng Bộ Nội vụ Đỗ Quang Trung đã khẳng định những thành tích, kết quả đạt được trong hơn 3 năm thực hiện Quyết định của Thủ tướng Chính phủ, phân tích nguyên nhân của những việc chưa làm được, những yếu kém, bất cập tồn tại, các bộ, ngành và địa phương cần nâng cao trách nhiệm và có biện pháp tích cực, hiệu quả để thực hiện tốt những nhiệm vụ đã được xác định trong Quyết định của Thủ tướng Chính phủ. Cụ thể là cần tập trung vào các nhiệm vụ sau đây:

1- Tiến hành rà soát lại những nhiệm vụ được giao để thực hiện đúng, thực hiện đủ, tránh bỏ sót công việc, nhất là những việc chưa được triển khai.

2- Đẩy nhanh tiến độ và nâng cao chất lượng, hiệu quả những công việc đang thực hiện.

3- Điều chỉnh kế hoạch thực hiện một số nội dung phù hợp với tình hình và nhiệm vụ mới trong những tháng tháng còn lại của năm 2004 và năm 2005 để thực hiện thành công các mục tiêu đã đề ra.

4- Tổ chức thực hiện tốt kế hoạch bồi dưỡng đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp.

5- Chuẩn bị cơ sở dữ liệu tiến hành xây dựng Kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức giai đoạn 2006-2010. ■